

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנים

ממורינו דאש

הישיבה שליט"א

ע"ד
שנה ב'

פרשת וירא

תשפ"ה

שיעור ליל שישי
פרשת נח תשפ"ה

חיזוקים קצרים שנאמרו
לאחר שיעור הדף גמרא

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 1212-444-9191

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: ushiseb@gmail.com

ליל שישי פרישת נח תשפ"ה

איך להחזיק את הקבלות הטובות

חסדי השם שעבר עלינו חודש כזה יפה, עם החגים היפים, ראש השנה, יום הקדוש, סוכות, הושענא רבה, ושמחת תורה, וכל אחד קיבל על עצמו דברים טובים, וכולנו הבטחנו להקב"ה שבשנה הבאה נהיה יותר טוב, וכולנו נתנהג כמו שצריך, ולכן כעת מגיע פרשת נח, כי בפרשה זו, התורה הקדושה תלמד אותנו איך לשמור על הקבלות הטובות, איך נחזיק מעמד בכל ההבטחות שהבטחנו להקב"ה בחודש האחרון, רבינו הקדוש מגלה לנו את זה בספרו הקדוש ליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן קי"ב], בסימן זה רבינו מבאר את כל ענין התיבת נח, מאוד מומלץ לכל אחד להסתכל בפנים במשך השבת, סימן מאוד קל ומאוד יפה, רבינו מגלה לנו כאן איך לקיים את כל הקבלות וההבטחות והרהורי תשובה שהיו לנו, רבינו מסיב שתיבה הכוונה לתיבת התפילה, הדיבור והשיחה אל ד'.

בשלום בית, ואחד עם ילדיו, ואחד מרגיש את זה רק עם ילד אחד, עם ילד אחד הוא מרגיש שאיבד את הדרך, זה בכה וזה בכה, יש מכול גדול שבא לשטוף את האנשים, התורה היא נצחית, והתורה מלמדת אותנו בכל הדורות מה לעשות בעת המבול, בכל שנה ושנה מגיע הקב"ה ואומר לנח, קץ כל בשר בא לפני, הולך להגיע מבול גדול, ויש דרך להינצל, עשה לך תיבת עצי גופר, תיבות התפילה, מוהרא"ש היה אומר מצדיקים, שהלשון מרומז בתיבה, כי התיבה היתה שלש מאות אמה ארכו, וזה האות ש', וחמישים אמה רחבה, זה האות נ', ושלושים אמה קומתו, זה האות ל', ביחד זה לש"ן, וזה הרמז ל'פה', כי רק הלשון של האדם תציל אותו מהמבול הקשה שעובר עליו, אם יעשה לעצמו תיבות התפילה, וידבר עם לשונו להקב"ה הוא ינצל, שיגיד, רבש"ע תעזור לי, רבש"ע תושיע אותי.

לצעוק 'השם הושיעה'

רבינו אומר בתורה זו, שגם אם האדם מסובב לגמרי בחושך, וכלוא בתוך אפילה, והוא נמצא במדריגה נמוכה מאוד, ואי אפשר לו לדבר שום דיבור בתפילה ותחנונים מגודל החושך והבלבול המסובב אותו מכל צד וצד, אף על פי כן יראה לומר איזה דיבור, למשל יאמר ד' הושיעה, רבינו מגלה לנו את הדרך להינצל מהמבול, על

בכל שנה – אפשר להינצל מהמבול ע"י תיבות התפילה

רבינו מבאר שכשאדם מרגיש שהוא בתוך מבול, הוא הולך להיטבע, המים כבר עולים על גדותיהם, הוא מרגיש את מה שרודד המלך צעק, הושיעני אלוקים כי באו מים עד נפש, אחד נפל בחוכות, ואחד

במצב הגרוע ביותר אפשר להיכנס לתיבה ולדבר אל ד'

הדיבורים אל ד' הולכים עם האדם תמיד, גם אם האדם נופל היכן שנופל הוא יכול לדבר אל ד', רבינו אומר שגם אם האדם סגור בחושך וכלוא באפילה, רחמנא ליצלן, הבן אדם רואה שאין לו שום פתח ותקנה ותחבולה מתוך החושך, בכל זאת אומר לו רבינו, שיש לו עצה, להגיד מילה אחת להקב"ה 'השם הושיעה', הקב"ה תעזור לי, תעזור לי עם פרנסה, רבש"ע עכשיו הסתיים חודש תשרי, וצריך לשלם את זה, ואנחנו חסידי ברסלב, צריכים גם לשלם את ההוצאות של אומאן, רבינו הבטיח שישלם לנו את הוצאות הדרך, וכעת נתפלל אל ד', איפה המשרד, שאפשר לקחת את הצ'ק מרבינו, בן אדם שרואה שהוא אבוד לגמרי, והוא סחוט לגמרי, יכול להתחבא בתיבה, ולצעוק, רבוננו של עולם תעזור לי, כשיש למישהו עסק, והרואה חשבון אומר לו בשקט, שמהו כאן לא כשורה, וכל החברים שלו מקנאים בעסק שלו, ומבקשים ממנו מעשר, והוא יודע שאין כלום, אין מה לתת, הוא יכול רק להיכנס לתיבה ולצעוק אל ד'.

נסים בכוח התפילה

יש לי סיפור יפה לספר לכם, אני לא יודע אפילו למי להודות, אני יכול להגיד רק, ש'יכח אייבערשטער, יש לי ב"ה מוסד עם מלמדים ומורות, וצריך לשלם להם, ויש לנו גם את המוסדות בארץ ישראל, ואני חושב לעצמי מה אני עושה כאן, ממי אבקש כסף לשלם את ההוצאות, אני רק יכול לבכות אל הקב"ה, בסוכות אמרתי להקב"ה: רבוננו של עולם, אני לא רוצה לחשוב כעת מכסף, אבל צריך לשלם למלמדים, רבש"ע מה אני עושה כאן, ובמוצאי סוכות בדרך הביתה לעיר, אמרתי לנהג, אין ברירה, נצטרך לעשות שבת התוועדות, כדי לכסות את ההוצאות של

ידי הדיבור אל ד', שנוציא לפחות מילה אחת, רבוננו של עולם תעזור לי, רבוננו של עולם אני מתנצל, אני מבקש סליחה, וכשלא יכול להגיד כלום, יגיד רק רבש"ע, ולפעמים גם את זה הוא לא יכול להגיד, הוא רק יכול לחשוב מזה שהוא צריך לדבר אל ד', לפעמים כל כך חשוך לבן אדם והוא לא יכול לפתוח את הפה, שלכל הפחות ישב ויחשוב שרוצה לדבר אל ד'.

להיכנס לתיבה לכל הפחות לדקה אחת

כל חסידות ברסלב מסתובבת סביב ענין זה, ענין ההתבודדות, ואם התקרבו לרבינו, אנחנו חייבים דבר ראשון לקיים את העצה החשובה הזאת של רבינו, העצה של התבודדות, ואף אם לא יכולים לקיים את העצה בשלימות, נקיים עד כמה שידנו מגעת, רבינו רצה שנדבר כל היום אל הקב"ה, שנהיה כל היום בתיבה, רבינו אמר לנו, אני רואה שאתם לא יכולים כל היום לדבר אל ד', אז לפחות תקבעו לעצמם זמן קבוע בכל יום, שעה ביום, אבל אנחנו לא יכולים להתבודד שעה שלימה, אנחנו מלאים בעצלות, אנחנו כל כך רחוקים, כשהיינו ילדים אמרו לנו, כשיש טיול אתם יודעים לקום מוקדם ולא להתעצל, ורק לדברים רוחנים אתם עצלנים, אבל מה לעשות, שזה המצב שלנו, אנחנו מאוד עצלנים, ולכן הגיע מוהרא"ש ואמר לנו, תיקח חמש דקות להתבודדות, תיקח דקה אחת להתבודדות, תגיד לפחות מילה אחת, רבוננו של עולם, זהו, תהיה בתיבה שניה אחת, ותגיד רבש"ע, האנשים שגרים בארץ ישראל כעת במלחמה, לא נמצאים במקלטים כל הזמן, כשיש אזעקה הם נכנסים לכמה דקות, אותו דבר איתנו, ברגע שאנחנו מרגישים אזעקה פנימית, מרגישים שמאוד קשה לנו, נכנסים מהר לתיבה, לכמה דקות, להתבודד עם הקב"ה, להגיד לו: רבוננו של עולם אני כבר לא יכול יותר, רבוננו של עולם תעזור לי.

הביתה, אבל העצה האמיתית זה ללכת לתיבת נח, לצעוק אל הקב"ה, רבש"ע תעזור לי, לצעוק את התיבות אל הקב"ה.

תפילות על זש"ק ועל שידוכים

אני נוקט כל הזמן את הדוגמא של פרנסה, כי זה משהו שלוחץ כמעט על כל אחד, אבל אותו דבר זה בנוגע לדברים אחרים, אנשים עוברים עם ילדים, גם לגבי נחת מהילדים, וגם לגבי להיושע עם ילדים, יש אנשים שמצפים שהקב"ה ישלח להם ילדים, העצה היא להתחבא בתיבת נח, לבקש מהקב"ה, הגמרא מספרת במסכת ברכות כמה יפה חנה ביקש ילד, חז"ל אומרים שאף אחד לא אמר "ד צבאות" עד חנה, כי היא אמרה לפני הקב"ה: רבונו של עולם מכל צבאי צבאות שבראת בעולמך, האם קשה לך להביא לי בן אחד, משל למלך בשר ודם שעשה סעודה, בא עני אחד וביקש פרוסה אחת, ולא השגיתו עליו, ונדחק ונכנס למלך ואמר, אדוני המלך מכל הסעודה הגדולה שעשית, וכי אתה לא יכול להביא לי מזה פרוסה אחת, ככה חנה ביקשה, מכל בליוני האנשים, האם אתה לא יכול להביא לי תינוק אחת, אותו דבר מבקש בחור בישיבה, רבש"ע מה אני יכול לעשות, אני רוצה להתחתן, יש לי יצר הרע, וכעת אני לא זוכה לזיווג בגלל העבירות, אבל אני נופל בעבירות כי אני לא מתחתן, רבש"ע מה אני יכול לעשות, אני רוצה להיות שמור בקדושה, אני רוצה להיות טהור.

להודות שזכינו להתחתן

כשאנחנו מתאספים כאן האברכים בכל ליל שישי, תלמידי היכל הקודש, אנחנו חייבים להיזכר בחסדים שהקב"ה עשה איתנו, שזכינו להתחתן, רבינו מספר במעשה י"ג על השבעה בעטלערס, שהיה איזה ילד וילדה שנאבדו ביער, וכל פעם שלא היה להם אוכל, הם בכו לד', וכל פעם

המוסדות, ואמרתי לו, שאם פתאום יגיע צ'ק בדואר אני לא נוסע לאף מקום, טוב לי בבית, ומיד אחרי זה ר' שבתי מתקשר אלי שהגיעו שוב צ'ק חסוי של חמישים אלף דולר, מיד הודעתי שבחודשים הקרובים אין שום שבת התאחדות... אני לא יודע למי להודות על כך, אני רק יכול לצעוק ש'כח אייבערשטער, שאני יכול לשלם למלמדים, ברוך השם ששילמתי להם, ועכשיו כבר צריך שוב כסף... אבל תדעו שיש רק עצה אחת, לבקש מהקב"ה באמת, כי אחרי זה נכנס היצר הרע ואומר, אתה לא מבקש באמת מהקב"ה, הרי אתה יודע שיכנס צ'ק, וכשחושבים ככה, פתאום הכל נעצר ולא נכנס כלום, ועד שלא בוכים באמת אל ד' אין שפע, ואני ראיתי את הדבר הזה בכל השנים, כשחשבתי שמישהו יעזור לי, לא הצלחתי להוציא ממנו כלום, וכשנשענתי לגמרי על הקב"ה, כמו בן אדם שלא מוצא היכן להניח את ראשו ועל מי לסמוך, ואז סומכים על הקב"ה, אז ראיתי ישועות.

רק תפילה – ולהסכים לכל עבודה

ואם תבוא אלי אחרי השיעור, ותגיד לי, שאתה לא יודע למה, אצלך העצה הזאת לא עוזרת, אני רק יכול לענות לך שמי שנותן לך עצה אחרת, שזו לא העצה של תפילה, הוא נוכל ורמאי, כי אין שום עצה אחרת, יש רק עצה ללכת אל ד' ולדבר אליו ולבקש ממנו פרנסה, אני יכול להוסיף לך עוד עצה קטנה, שלא תהיה מפונק בענייני פרנסה, שתסכים לקבל כל עבודה, מה שרק יציעו לך תיקח, אתה צריך להביא פרנסה לאשתך ולילדים, אתה לא יכול מיד להיות עשיר, צריך להתחיל לעבוד ולא להסתכל על כלום, תתחיל להוביל משלוחים, תפנה למישהו שאתה מוכן לסחוב את החבילות שלו, הוא ישלם לך את הדלק ואגרת הכביש, ויתן לך עוד כמה דולרים להביא הביתה, תהיה מוכן להכל, אף לסדר את הספרים בבית כנסת תמורת כמה דולר, העיקר שיהיה לך משהו להביא

כנסת אומרים לו משהו אחר, אבל אני זכיתי והתחתנתי, למה אני לא רוצה להיות בתיבה שלי, עם אשתי וילדיי, רבש"ע תעזור לי, מה קרה איתי, למה אני לא הולך הביתה.

לעזור בבית ולהגיע הביתה – זה עבודת השם

צריך לדעת שאברך שלא מגיע הביתה בערב, ומשאיר את אשתו לילה אחרי לילה, לבד בבית, זו אכזריות נוראה, כל לילה יש לו תירוץ אחר, אחד הולך לארגוני חסד ואחד הולך למשהו אחר, זה דבר מאוד גדול לעשות חסד, אבל ח"ו על חשבון האשה, יש אברכים שיוצאים עם חברים, או שמצאו איזה סיום מסכת, או מסיבה אחרת, תעזבו את הכל, תלכו הביתה, תדעו שמדובר בכמה שנים, שעוברים במהירות, ועוד מעט תהיה זקן עם לשון בחוץ, ומי יסתכל עליך, אם לא תתייחס לאשתך יפה בשנים האלו, היא לא תסתכל עליך כשתהיה מבוגר, תשקיעו עכשיו בבית, התחתנת תהיה בבית, מי שיכנע אותך שעבודת השם זה רק בחוץ, מי אמר לך שאי אפשר להתבודד כשהתינוק בוכה, אפשר כל כך להתבודד עם תינוק ביד, מי אומר שהבית מפריע לעבודת השם, מוהרא"ש כותב שזכה כמה שנים לטייל בכל התורה כולה כשהתינוקות היו על ברכיו, באמצע הלילה כשהילדים בכו, הוא החזיק אותם ובזמן הזה הוא טייל בכל התורה כולה, ככה מוהרא"ש כותב בעצמו, עשה המון התבודדות בבית עם הילדים, אסור להסתובב בחוץ בלילות, יש מבול בחוץ.

חבר אמיתי זה הצדיק

צריך לחזור שוב ושוב על ענין החברים, אני לא מתכוון לאף אחד, אני מדבר אל עצמי, צריך מאוד להיזהר מחברים, הוא

שבכו הקב"ה שלח להם בעטלער שהביא להם אוכל, ובסוף כשזכו והתחתנו, מספר רבינו, שנזכרו מהחסדים שעשה איתם השי"ת, וזה הלימוד הקדוש שרבינו מלמד אותנו, להיזכר מחסדי ד', שהיינו ילדים קטנים ביער, אבודים ורעבים ומפוחדים, והקב"ה עזר לנו שהוציאו אותנו מהיער וקיבלנו שידוך טוב, צריך להודות להקב"ה על כך, רבש"ע שיכח על כל הטוב שעשית איתי, כמה צריך להודות לד'.

להתפלל על שלום בית

וכשאברך זכה והתחתן, הוא צריך להתבונן, למה חיו כבר לא מעניינים אותו, למה הוא מעדיף לא להיות בבית, צריך להיכנס לתיבת נח ולהתפלל על זה, רבש"ע תחדש אותי, רבש"ע תחזיר אותי לשנה ראשונה, תן לי טעם טוב בבית, שאוכל לחיות חיי תורה, ולא ח"ו חיי פרישות, כי אחרי זה נופלים בנסיגות חמורים, אנחנו כאן בדור המבול, יהודי יכול לשבת אצלו בבית, ולראות בטלפון דברים נוראים, בכמה דקות אפשר ליפול לדור המבול, בזבל נורא, ירחם השם, וח"ו ליפול בפגם הברית, מה אברך יכול לעשות, הוא יכול ללכת לתיבת נח, רבש"ע אני במבול, רבש"ע מקויים אצלי הפסוק הנורא, כי השחית כל בשר דרכו על הארץ, העבירה הנוראה שכתוב בזוהר הקדוש שמועיל רק תשובה חזקה, ולא מועיל תשובה פשוטה, ואף שמשמע בזוהר שלא מועיל בכלל תשובה, יש הרבה פעמים בזוהר שכתוב שאפשר לשוב על זה בתשובה, ורבינו כבר אמר שרק הוא מבין את הזוהר הקדוש, ובוודאי מועיל תשובה, יש אריכות הדברים בזה, לא ניכנס לזה, אבל מה העצה כשנופלים בפגם הברית, נכנסים לתיבה, רבש"ע תעזור לי, רבש"ע למה אני לא רוצה להיות בבית, הרי אני כבר לא בחור, בחור צריך תיבה של אתה ואשתך ובניך, אבא שלו לוחץ עליו ככה, והמשגיח בישיבה אומר לו אחרת, ובבית

ומה יש שם? אתה לא יודע כמה אנשים היו כאן, כמה כפתורים נפלו כאן בשמחת תורה, אומרים בבדיחותא על איזה חסידות קטנה ששופכים שם כפתורים, שיראו שגם שם נפלו הרבה כפתורים, ובטעות הם שפכו כפתורים של בגדי נשים... וכי אני אלך למקום שיש הרבה אנשים וכפתורים, וכי אני צריך ללכת למקום שיש הכי הרבה תפוחים שזורקים, הרי אני לא מרויח מזה כלום.

מה הצדיק נותן לי

יהודי חייב ללכת לצדיק, שהצדיק יכול לעזור לו, הרי אני יודע מי אני, ויודע מה עובר עלי, ומה המעשים שלי, ואני מגיע לצדיק שגורם לי לפתוח חומש, לפתוח גמרא, אני זוכר את הדרשות היפות ששמענו ממוהרא"ש, כי אחרי שהגענו למוהרא"ש היו ליצים שצחקו עלינו, ומוהרא"ש היה מדבר מזה, מה נרוויח שאנחנו הולכים לכאן והולכים לשם, כאן אני מגיע למקום שגורם לי לעבור על הפרשה בכל שבוע, סיימתי חמשה חומשי תורה, וכבר סיימתי פרשת בראשית ופרשת נח, זכיתי כבר ללמוד כמה דפים בש"ס, וכמה פרקי משניות, וקצת מדרש, זה מה שהצדיק נותן לי, אני יעשה חשבון מה אני מרוויח, עושים חשבון אחרת, עשר שנים אחרת, ועשרים שנה אחרת, ומה הרווחתי מכל החברים, הצדיק הוא החבר האמיתי שלי.

החברים של האדם צריכים להיות אשתו וילדיו

החברים האמיתיים של האדם צריכים להיות האשה והילדים, לבוא הביתה ולהיות חבר בבית, לשבת עם הילדים ולהקשיב להם, לעשות איתם ברכות, ולשמוע מה היה בתלמוד תורה ובכית ספר, עוד מעט מגיע שבת, מזיזים את השעון,

חבר שלך כל עוד שהוא יכול ליהנות ממך, אבל ברגע שהוא כבר לא יכול לקבל ממך טובת הנאה, הוא מוחק את המספר שלך ולא מכיר אותך, מי החבר האמיתי שלך, הצדיק שמקרב אותך אל ד', הצדיק שאומר לך שוב ושוב תוציא חומש ותעבור על הפרשה, הוא החבר האמיתי שלך, הצדיק שאומר לך לבוא שוב לבית כנסת ולדבר אל ד', הוא החבר שלך.

מי הצדיק – מי שעוזר לך.

ועכשיו מתחיל ויכוח מי הצדיק, ר' נתן אומר בליקוטי הלכות, שלא יודעים מי משה רבינו, אנחנו מסתובבים כמו פרעה באמצע הלילה, ששאל איפה משה רבינו, אברך מסתובב ומחפש צדיק, ואז מישהו אומר לו, ששם יש צדיק גדול, שכל היום שלו מסובב, כלילה מתפללים שחרית ובבוקר מעריב, זה נשמע צדיק גדול מאוד, והאמת היא שיכול להיות שהוא צדיק גדול, אבל כמו שבגשמיות אתה חושב כל הזמן מה אתה מרויח מזה, אותו דבר זה ברוחניות, גם בגשמיות יש אנשים שלא קולטים לבדוק מה הם מרוויחים מכל הסיפור עכשיו עם הבחירות, הם עסוקים עם החדשות, מי הולך לנצח, הוא או היא, הזכר או הנקבה, וחושבים שכל העולם יחרב אם היא תיקח את זה, אני לא יודע מתי ידעו את התוצאות, אבל אף אחרי התוצאות תפתח את הדואר שלך, ותצטרך לשלם את החשמל והגז, ושום דבר לא יעזור לך, גם אם הגבול פתוח ויש מהגרים ואינפלציה וכו', שום דבר לא יעזור, תצטרך לשלם את כל ההוצאות, ובחור חכם מסתכל כל הזמן איפה הוא מרויח מכל הסיפור הזה, צריך לחשוב על עצמו, מישהו שומע שנפתח איזה חנות ענקית במקום פלוני, אם הוא לא טיפש, הוא מיד עושה חשבון, מה אני ריויח מזה, יהיה לי יותר זול לקנות כאן בחנות קטנה, אותו דבר צריך להיות ברוחניות, שואלים יהודי, איפה אתה נמצא, הוא עונה, במקום פלוני,

ואולי יש כן למלמד הזה גם דברים טובים להכניס לילדים, להצדיק כל דבר שהמלמד אמר, ואם חושבים שהמלמד אמר משהו לא חינוכי, ילך האבא וידבר על זה עם המנהל, אסור לבלבל את הילדים, צריך להקשיב לילדים כמובן, אבל שידעו שלא מזלזלים במלמדים.

גדול השלום בית

נעבור לסוף הפרשה, צריך לדעת שכל פרשת בראשית הוא סיפור של אלף שנה, מששת ימי בראשית עד לידת נח, וכל פרשת נח זה סיפור של עוד אלף שנה, מלידת נח עד לידת אברהם אבינו, בתחילת הפרשה כתוב על דור המבול ובסוף הפרשה כתוב על דור הפלגה, ורש"י כותב שאף דור ההפלגה פשטו יד בעיקר, ורצו להילחם כביכול עם הקב"ה, מכל מקום לא נאבדו מן העולם, כי דור המבול היו גזלנים והיתה מריבה ביניהם, ולכן נאבדו, אבל אלו מדור ההפלגה היו נוהגים אהבה ורעות, ללמדך ששנוי המחלוקת וגדול השלום, כבר דיברנו מהרש"י הזה שנה שעברה, אבל דברים חשובים חייבים לדבר עליהם שוב ושוב, אני לוקח את דברי רש"י כמסר אישי לבית שלי, כל אחד יקח את זה לבית שלו, בכל בית יש את המנהגים שלו, אבל דבר אחד צריך לשמור, שלא יהא מחלוקת בבית, אם יש אהבה בבית, הילדים לא יאבדו במבול, אבל אם יש מחלוקת בבית, מי יודע מה יהיה עם הילדים, ולכן אנחנו נבקש מהקב"ה, רבש"ע תעזור לי שלא יפריעו לי דברים בבית.

לעזור בבית

מוהרא"ש לימד אותנו שמה שלוקח לאשה שעות ארוכות, בארגון הבית, לוקח לאברך רבע שעה, כי האשה עושה את הדברים מדוייק, ובאמצע היא עסוקה עם הילדים, אבל הבעל יכול לעשות את זה בכמה דקות, האברך מגיע הביתה,

יום שישי נהיה קצר מאוד, ואני לא יודע אם יש זמן לנוח ביום שישי, אבל אני מבקש ממכם, בליל שבת תעשו סעודה יפה, אל תארכו בסעודה, אברכים אומרים לי שהם נרדמים בסעודה, כי הם מאריכים, תעשו סעודה יפה, דבר ראשון שאתם מגיעים הביתה, תשירו שלום עליכם, הילדים ישבו בשולחן ויראו שאתה שר שלום עליכם, הם גם יעשו ככה אחרי החתונה שלהם, ובסעודה תן המון מילים טובות, לאשתך ולילדים, כשהילדים רואים שההורים מדברים יפה זה לזה, הם גדלים בריאים, ואם יש משהו שההורים צריכים לדבר על כך, מדברים על זה 4 עיניים, הילדים לא חייבים לראות את הסכסוכים, חייבים להתנהג יפה מול הילדים, ואם האמא עשתה טעות, לא אומרים לילדים שהיא עשתה טעות, מצדיקים אותה, הילדים מנסים בכל דרך להוציא משהו ממהורים, ואם הילד מגיע ושואל: אבא מותר לי הממתק הזה? והאבא עונה כן, ואז אומר הילד, אבל אמא אמרה שלא, צריך האבא לענות: אם אמא אמרה לא, אז לא, ואחרי זה אפשר לדבר איתה על זה, מה נכון לעשות עם הילדים, אולי צריך ללכת יותר ברכות אולי יותר ביד קשה, אבל הילדים צריכים לראות שההורים ביחד עם דעה אחת, אחרי זה ההורים יוצאים ומדברים איך לגדל את הילדים.

שההורים לא ידברו נגד המלמדים

אותו דבר בנוגע למלמדים של הילדים, לא משנה באיזה מוסד, כל שנה יש לילד מלמד אחר ומורה אחרת, אסור להגיד לילד, השנה כבר תעבור, ובשנה הבאה יהיה לך מלמד אחר, אסור להגיד ככה, צריך להצדיק את המלמדים והמורות, במוסדות הגדולים הם לכתחילה עושים ככה, ששנה אחת יש מורה רך, ושנה אחת יש מורה קשה יותר, אם הילד ישמע ששנה הבאה יהיה לו מלמד יותר טוב, הוא כבר לא יוכל לקבל כלום מהמלמד שלו,

גם אצלי הם לא יושבים ממוסמר לשולחן, יושבים קצת, ואחרי הדגים אין אף ילד בשולחן, ואחרי זה קוראים להם בחזרה עם איזה ממתק, ומספרים להם סיפור, תבוא פעם אחת אלי לסעודה ותראה, יש אנשים שמגיעים אלי לסעודה וכותבים את זה, ואנשים קוראים וחושבים בטח כולם יושבים כל כך יפה, ולא יודעים איך אני עושה את זה, תבואו תראו, הם הולכים ואני מחזיר אותם, העיקר שיהיה נעימות בבית, שיהיה אהבה בבית.

לחיזור מהס"מ שמגיע בערב שבת

אני רוצה שתדעו שמחר בצהריים מגיע אורח לכל אחד, מחר בערב שבת מגיע הס"מ לכל אחד הביתה, ומנסה לעשות מחלוקת, החלה לא מוכנה, והקוגל לא בדיוק כמו שרצית, והטשולנט לא יצא לטעמן, בן אדם מדבר מהטשולנט, כאילו שהוא הולך לאכול מזה, בשבת בבוקר אוכלים מזה כפית אחת, אחרי שכבר אכלו בכל הקידושים, וביום ראשון אוכלים קצת שיריים, אבל זה מספיק טוב כדי לשבור את הבית, כזה טשולנט וכזה טשולנט, האברך נכנס ללחץ שהסיר של הטשולנט נכבה, מה כבר קרה, מי כבר אוכל מזה, אני לא מדבר על אלו שאוכלים את הטשולנט לפני הסעודה, אבל מי שאוכל רגיל, נוטל ידיים ואוכל דגים, לא יכול לאכול כלום בטשולנט, בכל מקרה ככה או ככה אל תעשו עסק מזה, העיקר שיהיה אחוה ורעות בבית, כבר עשרים שנה שאני יושב עם בחורים, ולא צריך ללמוד מחקרים כדי לראות על הבחור מה קורה אצל ההורים שלו, אם ההורים שלו רבים זה עם זה או לא, בחור בריא וחזק ובטוח בעצמו, הוא בחור שהוריו חיים באהבה ושלו, ילד שהוריו רבים זה עם זה, נכנסים לפחד נורא, אם הוא רואה שהאבא צועק על האמא כשהיא לא מוכנה לצאת: נו, כמה זמן אני צריך לחכות, או שהיא צועקת עליי, ירחם השם, הילד נכנס לפחדים נוראים.

ובראש שלו היה תמונה שהבית מאורגן ומסודר, וככה באמת צריך להיות, ובעז"ה בשיעורים לנשים נחזק אותם על זה, אבל כעת הוא נכנס והבית לא מסודר, הוא רוצה רק קצת מנוחה, לשבת על הכורסא, אחרי יום טרוד ועמוס, אם הוא לא חכם, הוא יתחיל לצעוק: לא עשית כלום היום? מה עשית היום? כל הזמן את רק צריכה עוד עוזרת ועוד מנקה, ועוד קניות ועוד קניות, ולא עושה כלום, ואז מתחילה מחלוקת, והיא נעלבת, ואם היא חלשה היא בוכה, ואם היא חזקה, היא מחזירה בשיניים, והאש בוער, ומפסיקים לדבר כמה ימים, ורח"ל הוא נופל בעבירות, אברך חכם מוריד את החליפה, ולוקח מטאטא, כמה זמן זה כבר לוקח, לשים את המשחקים בארון המשחקים, והאוכל במטבח, תוך רבע שעה הבית עומד על כנו, ואחרי זה הוא יכול לנוח, ולהינות בבית, ולהכניס את הקב"ה בבית, מוהרא"ש לימד אותנו, שלא צריך להיפרש מהעולם להיות ירא שמים, אפשר עם כל הממתקים בבית והשתיה המתוקה להיות עם הקב"ה, עושים ברכה, ואומרים ש'כח אייבערשטער, רק אתם תרוויחו מזה, והילדים שלכם ירוויחו מזה.

לא לצעוק על הילדים

אני מבקש ממכם כעת בתחילת שנה, תעשו סעודות יפות בשבת, אל תאריכו בסעודה, סעודה לא צריכה לקחת יותר משעה – שעה וחצי, אוכלים קצת ושרים קצת, ויש סעודה נהדרת, מי שעושה סעודה של 3 שעות, הוא נרדם, ומתעורר ולא יודע אם זה ליל שבת או שבת בבוקר, והאשה נרדמת עם המגזין על הכורסא, והילדים לא יודעים בדיוק מה הולך שם, ובינתיים מרוקנים את כל ארון הממתקים, תעשו סעודה יפה, ואם הילד ברח מהשולחן לא קרה כלום, לא צריך להבריג אותם עם ברגים לכסא, עוד מעט תקרא לו שוב, ותביא לו קצת ממתקים, ואחרי זה הוא יברח שוב, ותקרא לו שוב,

אדם צופה בסרטים, הוא הולך בטל, זה נקרא בטלה, וזה מביא אותו לידי שגעון וחולי נפש, אנשים צופים כל היום, לא יכולים לקום בבוקר, כי הם צריכים לראות עוד משהו ועוד משהו, צא החוצה תראה איזה יום יפה יש, ובסוף הבן אדם כל כך עצבני וכועס כל הזמן, צריך הרבה לבקש על זה, שיהיה לנו כוחות לזרוק אות זה.

משניות – רפואה

מוהרא"ש אומר שמי שגורס הרבה משניות, יהיו לו כוחות לזרוק את כל הכלים האסורים, אנשים מנסים והולכים לכל מיני תוכניות גמילה מהתמכרות, ושום דבר לא עוזר להם, תנסו את השיטה של רבינו, תקנו לעצמם משניות, ותתחילו כל יום לגרוס פרק אחד או שנים או שלוש או ארבע, ושיהיה בקביעות, אשרי הזוכה ללמוד ח"י פרקים ביום, וככה מסיים בכל חודש ששה סדרי משנה, והאדם מקבל כוחות להילחם עם היצר הרע, וזה מרגיע את האדם, אני מבקש ממכם אל תצעקו בבית, אנשים כועסים ומחכים למטה לאשה, ומצלצלים באינטרקום ללא הרף, ומפחידים את הילדים, יש כאן בחורים שמספרים לי כל מיני סיפורים, בחור אחד סיפר לי, שלפני שנים אבא שלו צעק על אמא שלו, ועד היום הוא לא נרגע מזה.

על כל פנים יש כאן סיפורים יפים, והאברך שואל, מה אני יכול לעזור לו, אני לא יכול כלום, אבל אני אומר לך שיש כאן רבי שיכול לעזור לך, תקח כל יום דקה, ותדבר עם השי"ת, תגיד לו: רבש"ע אני כעסן, רבש"ע יש לי עם העצבים, רבש"ע אני משחק יהודי יפה ומכובד אבל אני חייב רופא גדול, רבש"ע תעזור לי להשתלט על הכעסים, רבש"ע אני מכה את הילדים שלי רח"ל, אם הגעת הביתה ואתה כבר רוצה לצאת החוצה, ואשתך אמרה לך, שאתה לא יכול לצאת עד שהילדים ישנו, האם זו סיבה לתת לילדים מכות

תיבת נח – אצלינו בבית

אני לא מדבר חס ושלום כשקוראים קריאות גנאי אחד לשני, טיפש שוטה וכו', או שח"ו מזלזלים במשפחה, ואומרים לה, את לגמרי ווייס, או וועבער, ככה המשפחה שלך, וכי ככה מדברים? בואו נעשה את זה למען ילדינו, ואז שואל האברך, אתה מדבר מאוד יפה בשיעור, אבל אני לא מצליח להשתלט על עצמי, מה אני עושה כאן, רבינו נותן לנו עצה, בואו ניכנס לתיבת נח, התיבה הענקית של נח, מה שבחדשות ובמגזינים עסוקים עם שטויות, אם זה כאן או שם, העיקר שזה מחזיק את הקורא כמה שעות על הכורסא, אבל אני מצאתי את תיבת נח אצלי בבית, מדברים אל ד' בבית, רבש"ע תעזור לי שלא אכעס.

כעס – עבירות

רבינו אומר [שיחות הר"ן סי' קפ"ד] שבחוטם מכירים את הנואף, והכוונה שמי שפוגם בברית נהיה בן אדם כועס, הבן אדם שחוטא נכנס לכעסים ועצבים, הוא נע ונד, והוא חייב לבקש מהקב"ה שימחל לו על העבירות, שלא יסתובב עצבני בבית, ואולי הגיע הזמן לזרוק את כל הכלים, אני לא יודע איפה האברך צופה בכלים, אם זה בטלפון, אם זה במשרד, תזרוק את זה, הראיות האסורות שורף את המוח, ומרחיק את האדם מהקב"ה, מה שאתה צריך לעבודה אתה צריך, אבל למה צריך לראות סרטים, מה זה קשור לעבודה, זה רק קורע אותך מדרך התורה, ושאף אחד לא יגיד לך שהסרטים האלו זה לא ניאוף, זה סתם סרטים של כל מיני משחקים, ואם תבדוק תראו דבר מעניין, שכל הבעיות הנפשיות התחילו מאז שהתחיל האינטרנט והראיות האסורות, כל כך הרבה אנשים צריכים היום להגיע לטיפול נפשי, בגלל הראיות האסורות, חז"ל אומרים בטלה מביאה לידי שעמום, שעמום זה שגעון, כשבן

על אותו שולחן, אבל אפשר לייפות את זה, מניחים מפה יפה על השולחן, ואתם לא תפסידו כסף מזה.

לא מפסידים כסף מלהניח תפילין, לא מפסידים כסף מלבוא לבית כנסת, עכשיו נהיה היום קצר, חייבים לבדוק איפה מתפללים מנחה, תעשו מניינים בעבודה, זה לא כמו בקיץ שמתפללים אחרי העבודה, כעת מתפללים עוד באמצע העבודה, הקב"ה מצפה לכם, תחזרו אלי להתפלל, הקב"ה הוא רחמן, ומי שחוזר אליו הוא מרחם עליו, הקב"ה אמר לנח 'אולי ישובו', על מי זה הולך, על אנשים עם פגם הברית, עם גזל וכל העבירות, ואעפ"כ הקב"ה מצפה, אולי ישובו, אולי הוא יחזור אלי ויניח תפילין, אתה באמצע עבודה קשה, ואתה לא מוצא את הכובע והחליפה, תקפוץ מהר לבית כנסת ותתחיל להתפלל, אל תסתכל על כלום, תתפלל מנחה, ואם מישהו אומר לך שלא מגיעים כך לבית כנסת, אל תענה, תהיה חרש ועיוור, ותדבר אל ד', ככה עם בגדי העבודה, תעזוב הכל ותלך להתפלל מנחה, איזה רעש גדול זה יעשה בשמים, יש אברכים שלא זוכרים איפה מונח הטלית ותפילין, ואז נזכר שלפני חודש גיס שלו עשה ברית בעיר אחרת, ואם הוא ימצא שליח הוא יביא את זה, אברכים יקרים תניחו תפילין, כמה זמן זה כבר לוקח, כמה זמן כבר לוקח להתפלל שחרית, תבוא לבית כנסת ותתפלל, אם עסוקים בבית כנסת עם עוד כמה דברים זה לוקח הרבה זמן.

בית היהודי – תיבת נח

אפשר לתת כל כך הרבה דרשות על תיבת נח, אבל נהיה מאוחר, צריך לדעת שהבית של היהודי זה תיבת נח, אנשים שואלים אותי איפה אני גר, אם אני גר בויליאמסבורג, אני עונה שאני גר בבית שלי, אני לא גר בעיר פלוני או אלמוני,

עם קולב, מכות לא עוזר, הם יגדלו בעלי מומין, רבינו אומר בספר המידות, הבנים שוטים כשאביהם כעסן, אסור לצעוק על ילדים ולהכות בהם, יושבים קצת לידם, ומספרים להם סיפור, ומחכים קצת שלא יצאו החוצה, אין בזה שיטה ודרך, תבקשו מהשי"ת שתוכלו להשכיב אותם עם ישוב הדעת, וזה תיבת נח.

הקב"ה מצפה לנו ומחכה לנו

סימנתי לעצמי כמה דברים יפים שראיתי ברש"י אבל אני לא רוצה לעכב אתכם, על הפסוק עשה לך תיבת עצי גופר, שואל רש"י הרי יש להקב"ה הרבה דרכים להציל את נח, למה הטריח אותו בבניית בנין, ומתרץ רש"י כדי שיראוהו אנשי דור המבול עוסק בה מאה ועשרים שנה, ושואל אותו מה זאת, ונח יאמר להם, עתיד הקדוש ברוך הוא להביא מבול לעולם, אולי ישובו, יש הרבה התחזקות ברש"י כאן, הקב"ה אמר לבנות תיבה בגלל אותם אנשים נמוכים בגלל אותם רשעים של דור המבול, אולי יעשו תשובה, הקב"ה מחכה לכל אחד, תחזור אלי, תלביש בחזרה את התפילין, כמה זמן כבר לוקח להניח תפילין, אני מבטיח לך שאתה לא תפסיד לקוחות בגלל תפילין, אפילו לא דולר אחד לא תפסיד בגלל התפילין, אנשים רצים בבוקר לעבודה, אני אומר לך שלא תפסיד כלום מהתפילין, עוד לא היה יהודי שהפסיד כסף מזה שהוא סגר את העסק בשבת, אותו דבר זה בנוגע לתפילין, שבת זה הקב"ה ותפילין זה הקב"ה, יהודי ששומר שבת יש לו הצלחה, יהודי שמענג את השבת ועושה עסק משבת יש לו הצלחה, צריך לכבד את השבת עם כלים יפים, ולהדגיש את החשיבות של שבת, אני לא יודע איך עושים היום את הסעודות בדירות הקטנות, כשהייתי ילד, היה את החדר של שבת, שם היה מגורה מיוחדת, ולשבת היו כלים מיוחדים, כלים של שבת, היום יש דירות קטנות, ואוכלים את הכל

שמישהו יעסיק את הילד, והוא אומר, אני חושב שהבן שלי חכם מאוד, הוא חייב מישהו שילמד אותו עוד דברים... כי האבא רוצה לקרוא עוד מגזינים.

ד' יעזור לנו לעשות סעודה יפה, נשב קצת עם הילדים, אבל רק קצת, וקצת עם האשה, ולתת לאשה רק מילים טובות, כפי שכתוב בזוהר הקדוש שבוע שעבר, שאדם הראשון אמר לחוה, שרק היא נחשבת לאשה, האחרות לא נחשבות לכולם, הן כמו בעלי חיים, והאמת היא שלא היו כלל נשים אחרות בעולם, בכל זאת מחמאה לא צריך להיות מדוייק, נותנים מחמאה בבית, ומשמחים את האשה, המחמאה מתקבלת גם אם זה לא מדוייק, אנחנו נלמד מזה לדבר יפה בבית, ולא שואלים שאלות וקושיות, ואם היא אומרת שאתה סתם אומר, תגיד לה, מה פתאום, אני אומר את זה באמת, וכמובן תוכיח את זה, אל תצעק עליה, ותדון אותה לכף זכות, ואם שכחה משהו לא קרה כלום, ואם אמרת לה באמצע היום לעשות משהו, והיא שכחה, מה קרה, האם בגלל זה תשבור את הבית ותהיה בן אדם גלמוד, ככה זה בן אדם, שוכחים לפעמים, נעשה תיבת נח בעזרה, וכך נהיה שמורים מהמבול.

הבית שלי נמצא בהרי אררט, יש לי תיבת נח, במגזין החדש, יכתבו על הבית שלי שמצאו שם, אלפי אנשים קוראים שבוע את המגזינים, איפה מצאו את תיבת נח, הם שכחו כבר את השטויות משנה שעברה, והשבוע ההורים עסוקים עם המגזינים, כשהילדים מבקשים משהו, אומרים ההורים, שקט, אנחנו באמצע לראות את ההבלים שמצאו את תיבת נח באיזה מקום, במקום זה, תעשה את הבית שלך לתיבת נח, תן אוכל לילדים שלך, זה מה שנח עשה בתיבה כל הזמן, היה עסוק להאכיל את כולם כל הזמן.

במדרש כתוב שהחתול רב עם העכבר בתיבת נח, והעכבר ברח בין שני אבנים, והחתול ניסה להכניס את הפה שלו, ונקרעו לו השפתיים, והגיע החתול לבכות לנח שיתפור לו את השפתיים, ונח אמר שהוא חייב חוט לתפור, והוציאו מהעכבר חוט מהשפם שלו, נח היה עסוק כל הזמן בתיבה, הוא היה שם רופא לחיות, ויעשו על זה כתבה במגזין שנה הבאה, שמצאו איזה שערה מהעכבר, אבל יש לך אפשרות לעשות עכשיו תיבת נח, הבן שלך רעב והוא מדבר אליך, תקשיב לו, ובמקום זה הילד מקבל סתירה, או שמחפשים להם תוכניות, האבא מוכן לשלם כל הון דעלמא

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווש צו לערנש א דף גמרא

לדבר במשרד עם מישהי, אם הוא לא יסתכל יחשבו שהוא לא כזה אמין וישר ולא כזה בר דעת, אבל אין לנו להסתכל על נימוסי אומות העולם, מובא בשיחות הר"ן [שיחה קט"ז] שאמרו פעם לרבינו על אדם שהוא מאוד ישר ואמין, והוא 'ארנטליך', אני לא יודע איך אומרים את זה אצלכם בבני ברק, ורבינו אמר, שרק על גוי אומרים ככה, על יהודי לא אומרים ארנטליך, יהודי צריך לעשות מה שהתורה אומרת, ולא מה שהשכל מחייב, חובה על האדם לדעת שהקב"ה כאן, ומוריד את עיניו, וישמור על בריתו, ורק אם יש לו את הבחינה של יוסף הצדיק הוא יוכל להתחזק באמונה.

• אותו דבר זה בנוגע להפצה, תוריד את העיניים ותלך להפצה, צדיקים גדולים הלכו להפצה, לא היה אברך עם שמירת עיניים כמו ר' שמואל דוד, הוא עמד בצמתים במקומות נמוכים מאוד, ועמד שם עם עיניים סגורות וחילק שם אלפים ורבבות של ספרים וקונטרסים, צילמו אותו פעם איך הוא עושה הפצה, כי רצו להביא למוהרא"ש שיראה איך הוא מפיץ, אין סתירה בין הפצה לשמירת עיניים, מורידים את העיניים ועושים הפצה.

בכא בתרא דף קכג.

• מה אנחנו לומדים מהגמרא היום? הגמרא אומרת שאין זרעו של עשו נמסר אלא ביד זרעו של יוסף, עשו זה עבודת זרה, שורש קליפת אפיקרוסות, נגד האמונה, עשו אומר שלית דין ולית דיין, קושיות נגד הקב"ה, ואפשר להכניע את עשו רק עם הכח של יוסף, כי רבינו אומר [בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ג] שאמונה ושמירת הברית הולכים יחד, כדכתיב ובריתי נאמנת לו, אי אפשר להוציא מהמוח את הקושיות על האמונה זה רק על ידי כח של יוסף, כח קדושת שמירת הברית.

• חייבים לשמור על העיניים, רק ככה אפשר לשמור על המוח והמחשבה, וככה נוכל לגרש את כל המחשבות הרעות, אצל רבינו היה קדושת הברית יסוד היסודות, ורבינו דיבר מזה אין סוף, במקומות אחרים אומרים שזה לא מתאים לדבר מזה, אבל אצל רבינו דיברו מזה כל הזמן.

• חייבים להוריד את העיניים כשהולכים ברחוב, אם הולכים לחנות שיש שם מוכרת, מורידים את העיניים ולא מסתכלים ח"ו, אותו דבר זה כשהולכים לעשות מסחר, חייבים להוריד את העיניים, יש בחורים שחושבים שאם הם צריכים

בכא בתרא דף קכה

אשרינו אשרינו, זכינו בזכיית חינום ללמוד גמרא, אשרינו שקיבלנו מרבינו את המתנה, את הדרך הלימוד, ואף אם לא מבינים את התורה, ועל סמך דברי רבינו אפשר לקבוע כאן שיעור בגמרא, כי בלי דרך הלימוד, יבוא לכאן למדן, ויגיד שככה לא לומדים באמת... ולכן אנחנו מתחילים מההנחה, שאנחנו לא צריכים להבין באמת, ואז מותר כבר ללמוד עם הבנה, כי אם צריך להבין, לומדים חורף שלם דף אחד, ואי אפשר ללמוד ברבע שעה דף גמרא, אבל אם לא צריך להבין, מותר כבר ללמוד עם הבנה, ולא יקרה כלום אם נבין את הגמרא ונתענג על הסוגיות.

בכא בתרא דף קכו.

אתה יכול לנסות לעשות עסקים, ודי יעזור שתצליח, אבל שמחה וסיפוק יהיו לך רק אם תיקח משניות ותגרוס פרקים משניות, טעם אמיתי בחיים יהיה לך רק אם תהיה דבוק בד', ותלך קצת התבודדות, ותלמד תורה, אשרינו מה טוב חלקינו שיש לנו את רבינו שלא נתן לנו ליפול.

הלכתי השבוע לנחם, אבא שלי יושב שבעה, והדודים שלי יושבים שבעה, ובני דודים שלי יושבים שבעה, ובעת השבעה לא מדברים כלל אם הנפטר השאיר בניינים או שהשאיר כסף, אף אחד לא שואל את זה, כל אחד מספר דבר יפה על הנפטר, אחד מדבר על הפילות היפות שלו, אחד מדבר על זה שהגיע לבית מדרש במסירות כל יום, מדברים שם מהדברים האמיתיים, הרי היום כשאני אומר שאני מגיע לבית מדרש כל יום מזלזלים בזה, שאני לוקח דברים קלים, אבל כשהולכים

אותו דבר זה בכל דבר, יש אנשים שאומרים איך אפשר לעשות הפצה עם שמירת עיניים, ויש אנשים ששואלים איך אפשר ללכת למקווה עם שמירת עיניים, ויש אנשים ששואלים איך אפשר לנסוע לרבינו לראש השנה עם שמירת עיניים, צריך לדעת ששמירת עיניים לא מתחיל בהפצה או במקווה או באומאן, שמירת עיניים צריך לשמור כל היום וכל הלילה, כשהולכים ברחוב מורידים את העיניים, וכל שכן וקל וחומר שיש להתנזר מהכלים המלאים בראיות אסורות.

ועוד משהו אנחנו רואים היום בגמרא, את כח התפילה, שאף שלא היה צריכה להתחתן עם עשו, אבל עם תפילה היא זכתה ליעקב, ואנחנו נלמד מזה, שאם רוצים שידוך טוב, בוכים אל הקב"ה, וזוכים לשידוך טוב, ככה עשתה לאה, היא בכתה אל הקב"ה, אני רוצה שידוך טוב וזכתה ליעקב אבינו.

בכא בתרא דף קכד.

רק אם תלמדו גמרא יהיה לכם כח ללחום נגד היצר הרע, כי אנחנו בני אדם, והיצר הרע הוא מלאך, ואיך יכול אדם לנצח מלאך, הוא כולו אש, ומשגע אותנו עם נסיונות, רק עכשיו קיבלנו על עצמינו ברי"ה ויו"כ שנהיה טובים, רחמנא ליצלן, מוצאים איזה מכשיר קטן, וכל דור המבול נמצא שם בטלפון, ואיך יכול אדם קטן ללחום נגד היצר הרע, רבינו נתן לנו עצה, הוא נתן לנו את דרך הלימוד, לגרוס דף גמרא ועוד דף גמרא, להגיד בקול את תיבות הגמרא, עוד פרק משניות ועוד פרק משניות, ורק כך יהיה לנו כח ללחום נגד היצר הרע הנורא.

בבא בתרא דף קכו.

● למדנו היום בגמרא אם כבנים אם כעבדים, אנחנו צריכים לדעת שאנחנו נהיה תמיד מסורים אל הקב"ה, אם כבנים ואם כעבדים, אנחנו לא נעזוב את הקב"ה, אנחנו נחזור שוב ושוב אל ד', זה הדבר היפה ביותר, שאנחנו חוזרים תמיד אל ד', מה שהקב"ה עושה זה טוב, ואני נשאר מסור ונאמן, וממשיך ללמוד ולהתפלל, זה מה שאנחנו לומדים מהגמרא היום.

● עכשיו מתחילים זמן חדש בישיבות, אלפי בחורים קונים עכשיו גמרא חדש, עם קובץ מפרשים, והם כולם נמצאים בעננים ובאורות גבוהים, אבל רק בשבועיים הראשונים, ואחרי זה מתרסקים, אתם זוכרים את היסורים שלכם בישיבה? אם היו מודיעים לכל הבחורים בישיבות את דרך הלימוד, לא היו נופלים אחרי זה, צריך לגלות להם שמתור להם לגרוס פרקים משניות, ואז הם יכולים להישאר גבוה, אבל הצוות מאוד מפחד שהבחורים ידעו מרבינו, אני לא יודע למה הם מפחדים, יהיה להם עבודה קלה יותר בישיבה, לא יצטרכו להגיד לבחורים כל הזמן להיכנס לבית מדרש, כולם ישבו וילמדו ויתפללו.

● אי אפשר לתאר בכלל היסורים של הבחורים, הבחור טרוד אם יש לו חברותא או אין לו חברותא, ואז המשגיח אומר לו שמותר לו לחזור לישיבה רק בתנאי כפול ומכופל, שיש לו אברך שילמד איתו, ורק אם הוא כן יגיע לפנות בוקר או שלא יגיע, ובליה הוא צריך ללכת לטיפול, במקום זה תתנו לו משניות כרך קטן ותצילו אותו, שיתחיל לגרוס, תתנו לו תהלים.

● לפעמים איזה בחור לוקח תהלים, הוא בחור ירא שמים, ואומר פרקי

לנחם, שומעים את החשיבות של יהודי, מדברים על החביבות המצוה שהיה לו, וכשאני מדבר על המצוות הפשוטות מזלזלים בזה.

● אני אומר לך שוב צדיק, אתה יכול לנסות רכב כזה או אחר, זה לא יתן לך סיפוק, רק דפי הגמרא יתנו לך סיפוק, רק התורה מביאה שמחה לבן אדם.

● אמריקה עכשיו מבולגנת לגמרי, עם הבחירות יש איזה מלחמה בין ההוא לבין ההיא, אם הוא ינצח ואם היא תנצח, ויש אנשים שבאמת חושבים שאם הוא ינצח יהיה ממש זמן הגאולה, ואם היא תנצח הכל יהרס... לא יאומן שיהודים עסוקים עם כאלו שטויות, אתה רוצה ללכת לבחירות, תלך, אם העסקנים אומרים לך ללכת להצביע, מצויין, תלך, אבל תדע, שטראמפ לא יושיענו, כמו שכתוב 'אשור לא יושיענו' מצרים לא יושיענו, רק הקב"ה בעצמו יכול להושיע אותנו.

● אחד אומר לי, מה אתה לא חושב שהמיסים לא בסדר? והגבולות שלנו לא בסדר? מה זה קשור אלינו, אנחנו כאן כמה שנים בגלות אמריקה, מה איכפת לנו מהמיסים והמחירים של הדלק, והאינפלציה, וזה הכל בגללו או בגללה. הכל שטויות והבלים. קחו משניות ויהיה לכם טוב, אתם מארץ ישראל גם עסוקים עם זה, כי הוא הבטיח לעזור למדינת ישראל, תעזבו את השטויות, הקב"ה מנהל את העולם, רק הקב"ה יחליט מה יהיה עם המלחמות בארץ ישראל, מתי הבחירות? ביום שלישי? אני אומר לכם שביום רביעי הכל ממשיך כמו שהיה קודם, קחו את הגמרא ובכמה שנים האלו שאנחנו חיים כאן בעולם, נתפוס קצת תורה וקצת תפילה.

הבחור לא לומד, הרי הבחור כבר מטפס על קירות, גם אבא שלי וגם חמי סיפרו לי, שהמגידי שיעור היו כל היום עם הבחורים, ואחה"צ הם התעייפו יחד עם הבחורים, וגם ראו איך הבחורים כבר למדו בבוקר כמה שעות, אז הם לא צעקו על הבחורים, והיום מגיעים מגידי שיעור אחה"צ, ולא מבינים את הבחורים של היום שלא מוכנים ללמוד. מה זה קשור לבחורים של היום, תבוא בבוקר יחד עם הבחור, ותהיה עיף יחד איתו.

- למוהרא"ש היה ישיבה בכארא פארק, בשעה 3 התפללו מנחה, ואחרי זה שילח את הבחורים לדרכם, כל אחד היה עושה מה שהיה צריך לעשות, הוא לא חיפש שיהיה לו 'שם' של ישיבה טובה, הבחורים ישבו שם מלפנות בוקר, ולכן בשעה 3 אחה"צ יכלו ללכת הביתה, הבחורים היו אחרי חומש, ואחרי ח"י פרקים משניות, ואחרי 7 דף גמרא וכו', אני לא יכול לסגור את הישיבה בשעה 3, כי הבחורים רק הגיעו בשעה 3... חס ושלום, אם אשלח את הבחורים הביתה בשעה 3, ההורים לא ירצו לשלוח כאן את הבחורים... מה יעשו איתם בבית, ברוך ד' הבחורים לומדים טוב כאן.

- אשתי סיפרה לי שהשכנים אמרו לה שהילדים הביאו הביתה פתק מהמוסד, שהמוסד עשה מחקר, והגיעו למסקנא שעדיף לילדי הגן לבוא הביתה 4 אחה"צ במקום 3, ולכן מהיום והלאה הילדים יבואו הביתה 4, מה הפשט בזה? במקום לכתוב שהעירייה תשלם יותר כסף למוסד אם יחזיקו את הילדים עד 4, הרי זה לא מתאים להודיע שהם מחזיקים את הילדים רק בגלל כסף, ולכן כתבו שעשו מחקר שזה יותר טוב לילדים, ככה הם יצליחו יותר.

תהלים, ואז מגיע איזה יהודי טוב ואומר לו: מה אתה חושב שאתה יכול בזה לקנות את הקב"ה, עם קצת תהלים, אני לא יודע מה להגיד על הבן אדם הזה, עברייך, למה אתה לא נותן לבחור להגיד תהלים, אבל למה כשהולכים לנחם, אומרים, הוא היה יהודי יקר, אמר הרבה תהלים, למה לבחור אסור להגיד תהלים, רק בניחום אבלים אומרים, הוא היה יהודי פשוט תמיד היה שמח, ואמר את ה'אני מאמין', ואמר הרבה תהלים, אבל לבחור אסור להגיד את כל הדברים האלו, לא קונים את הקב"ה עם זה.

- בחור בישיבה מדבר כל הסדר דיבורים בטלים, ופתאום הוא רואה שהסדר הולך להסתיים, הוא מחליט לנצל לפחות את הסוף ורוצה ללמוד, ואז מגיע היהודי היפה הזה, ואומר לו, אל תלמד עכשיו, עדיף שתלך הביתה שבור, אולי אז תלמד, במקום לתת לבחור ללמוד כמה דקות, מכניסים דברי ליצנות מלובש במאמרי חז"ל, נגד לימוד התורה, ירחם השם.

- אני לא רוצה לדבר על זה שהצוות בישיבות היום מחולק, יש צוות בבוקר ויש צוות אחה"צ ויש צוות בערב, הדברים האלו לא היו בזמנו שהרה"ק מסאטמאר היה בריא, רק אחרי האירוע מוחי זה התחיל, איך יכול להיות שבחור ישיבה שיושב בישיבה, מ 5 לפנות בוקר עד 10 בלילה, והמגידי שיעור והמשגיחים מתחלפים כמה פעמים, יש את המגיי"ש שמגיע לפנות בוקר בתנור ראשון, ובשעה 11 יש כבר צוות חדש, שרק עכשיו התעוררו, והם מלאים באנרגיה והתחדשות, ושותים את הקפה שלהם, ולא מבינים איך הבחור שכבר יושב פה 6 שעות לא רוצה ללמוד עם האנרגיה שיש להם, והצוות שמגיע בשעה 2 לא מביין למה

שאומרים שחייבים לעשות מהר דרכונים שיוכלו לברוח, לאן בדיוק? סבתא שלי סיפרה לי, שאחרי שברחו מהנאצים להונגריה, ההונגרים הרגו אותם באכזריות, לאן אפשר לברוח, מישהו אומר לברוח היום להונגריה, שם נקבל הגנה, ירחם השם, איפה אפשר להקבל הגנה, רק הקב"ה יכול להגן עלינו, אומרים לי שאני מדבר כמו אלו שדיברו בזלזול לפני השואה, שלא צריך לברוח, לאן בדיוק אפשר לברוח, אפשר לברוח למקום אחד, להקב"ה, לתורה ולגמרא.

• תקשיב לי טוב, מתי ידעו את התוצאות? ביום שלישי? רביעי בבוקר? אתה אומר לכאורה ביום שישי, אבל אני רוצה שתדע, שמה שקורה עכשיו זה מה שיהיה אחרי שתשמע את התוצאות, אתה תצטרך להמשיך לשלם את כל ההוצאות שלך, ותוכל להמשיך לפטפט בביהמ"ד על האינפלציה, וכשיצאו לבחירות בפעם הראשונה באמריקה, כבר חשבו שאם פלוני ינצח נצטרך לברוח... ואשרי היהודי שיש לו את הגמרא ואת המשניות, כי טוב לו תמיד, לא משנה מי ינצח בבחירות.

כבא בתרא דף קכט.

• אני מאוד שמח שהתחילו כאן את הזמן החדש, נכנסים עכשיו לשנה חדשה של תורה ותפילה, תיבת נח, יש מכול גדול בחוץ, נסיונות קשים ומרים, ורק אם באים לתוך חבורה של יראי השם בישיבה הוא יכול להינצל מהנסיונות שרוצים להטביע אותו, לאו דווקא ישיבה, אותו דבר זה לכל אחד שנכנס לבית המדרש, הוא מציל את עצמו בתיבת נח.

• אי אפשר לתאר מה זה דף גמרא, לנשמה של הבן אדם, אתם מגיעים ממקומות של עובדים, וחבורות של

• ילדי גן צריכים להיות בבית כל היום, אבל אנחנו בגלות, ואין להורים כח להחזיק את הילדים, לאנשים יש מוחות חלשים היום, ולכן חייבים לעשות תלמוד תורה מגיל לידה, כשאנחנו היינו ילדים, היה כח להורים שלנו, והם שיחקו איתנו, טיפסנו שברנו ותיקנו וכו', אבל היום אין כוחות לזה, ואי אפשר להגיד את זה ברור, אומרים ההורים לאברך, יש לי בן מאוד חכם, אולי תלמד איתו משהו בערב, אני ישלם לך...

כבא בתרא דף קכח.

• מה לומדים מהגמרא היום? אני לומד מזה שרבינו אמר שאפשר ללמוד בלי הבנה, כי אם היו צריכים להבין אי אפשר היה ללמוד את הגמרא היום, אבל בגלל שאין חובה להבין, יכולנו ללמוד היום קצת עם הבנה, ורק בכח זה שלמדנו היום, יהיה לנו כוחות לעמוד מול היצר הרע, להתמודד עם הנסיונות, ולקום אחרי הנסיונות.

• ההקפות היו כל כך מרוממים, אנשים רקדו בשמחת תורה עד השמים, ומה קורה עכשיו? עכשיו מכניסים את הטלית לניקוי מהכרוב שאכלו בשמחת תורה בקידוש, ומה עם כל ההתרוממות? אם יודעים מדרך הלימוד, אפשר להישאר בהתרוממות. מה תעשה כעת במוצ"ש ארוך? או שתשגע את אשתך כל הזמן, או שתאכל כזית חלה למלוח מלכה, ותיקח גמרא ותסיים מסכתא במוצאי שבת.

• אנשים כעת טרודים ומבולבלים מהבחירות, מה יהיה כאן, מחפשים מקום לברוח אם היא תיקח את זה, אוי אם ח"ו היא תיקח את זה, מה יהיה כאן, מה יהיה באמת? יהיה בדיוק אותו דבר כמו עכשיו, שום דבר אחר לא יהיה, יש אנשים

למה אני אומר את זה, הבחור הזה הוא עור ועצמות, ורצה לישון בסוכה בסוכות, והיה מאוד קר איפה שהוא היה, אמרתי לו שלא יישן, האם כבר הסתכלת בשולחן ערוך? מסוכות עוד לא הלכת לבדוק? ואתה נבהל מכל אחד שאומר לך שאתה קל, כי צדיק פלוני ישן בסוכה בקור, מה אתה מפחד להסתכל בשולחן ערוך, הם כועסים עלי שאני פסקתי לו כך, ממש כועס עלי, הרמ"א הקדוש כותב: מה שנוהגין להקל עכשיו בצינה, יש אומרים משום צינה, כי יש צער לישון במקומות הקרים.

היה כאן בסוכות מינוס אפס קור, ואתה קיבלת חום והרגשת לא טוב מזה, אבל לבחור הזה אמרתי לא לישון בסוכה, כי זה מסוכן בשבילו, הוא רק עור ועצם, וכעת הוא כועס, רבינו אמר לנו לא לחפש חומרות יתירות, אני בעצמי ישנתי בסוכה, כי רבינו אומר בחיי מוהר"ן [תקל"א] על הפסוק צדיק ד' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו, למה צדיק יכול לעבוד את ד' בכל דרכיו, כי יש לו חסיד שעוזר לו בכל מעשיו, יש לו חסידים שמסייעים לו, אצלי הגיע אברך ובמסירות חימם לי את הסוכה, הכניס ריצפה מחוממת, והכניס מחמם בסוכה, אבל הבחור הזה עדיין בלי חסידים, ואמרתי לו לישון בבית, וכעת הם כועסים עלי ואומרים שאני 'קל', והאמת היא שמי שעושה אחרת מהשולחן ערוך הוא 'קל'.

ויש גם דברי הרמ"א לאברכים נשואים, שצריך להיות איש וביתו, למה אתם לא מסתכלים בשולחן ערוך, איך אתם מתכוננים לפני החג? לא לומדים שולחן ערוך? אם אברך יכול להכניס את אשתו, זה מאוד חשוב, אבל אומר הרמ"א שאם הוא לא יכול לישון עם אשתו בסוכה, הוא פטור, וכשהאשה אומרת לאברך

עבודות גדולות, ואם אפשר להתפלל שחרית כלילה ומעריב בבוקר, זה יותר טוב, ואם אפשר לגרד את האוזן הימני עם היד השמאלית, אז זו עבודה גדולה, ואז אתה מרגיש שאתה עושה משהו, מסכנים, רבינו לא היה יכול לסכול את כל זה, רבינו אמר אתם יכולים להעיד שאני לא עושה שום תנועה של 'גוטער איד', ככה קראו פעם לאדמורי"ם, היום קוראים להם 'רבי', אבל פעם הם היו יהודים טובים לכן קראו להם 'גוטער איד', אצל רבינו היו העבודות הפשוטות של תורה ותפילה.

רבינו רצה שנסיים כל שנה ש"ס עם כל הראשונים והאחרונים, ד' חלקי שו"ע והנושאי כלים, מדרשים וזוהר, אז לפחות נלמד את מה שמוהרא"ש קבע לנו, אני לא רוצה לזלזל במי שיכול ללמוד יותר, אדרבה ואדרבה, אפשר ללמוד את הכל, אבל לפחות נלמד את מה שמהורא"ש אמר לנו, קצת חומש, קצת משניות וקצת גמרא, וכך נזכה לדברים מאוד גדולים.

נכא בתרא דף קל.

אנחנו למדנו היום שרבא אמר לתלמידים, שאם שומעים פירכא לאחור מותו על מה שאמר, שלא יקרעו את זה, אבל שלא יעשו כמותו, אם שומעים על איזה עבודה גדולה של איזה צדיק, אי אפשר לעשות כמו שהצדיק עשה, לא מעתיקים את העבודות של פלוני, אם זה נוגד את מה שכתוב בשולחן ערוך, אנחנו לא מבינים את הצדיק, אם הצדיק חי אפשר לשאול את הטעם למה הוא עושה כך, אבל אם הוא לא חי, אנחנו לא נקרע את סברתו ולא נדבר ח"ו נגדו, אבל אנחנו ננהג כפי שכתוב בשולחן ערוך.

ידעו להגיד לך, בושה וחרפה.

- אני נוהג ביום ראשון אני כבר עובר על כל הפרשה מתחילה ועד סוף, לא יכול להיות שרק ביום שישי בפרשת בשלח אדע שזה מחיית עמלק, אני חייב לראות את כל הפרשה ביום ראשון, ואחרי זה אני מתחיל שוב, ביום ראשון לומד שוב חומש עד שני, עם תרגום ורש"י, ושוב ביום שני חומש עד שלישי עם תרגום ורש"י.

בכא בתרא דף קלא.

- גם אם לא הבינו את כל הדף, אבל אם נלמד ככה כל יום דף, נגיע למשהו, יש כאן בחורים ואברכים שעברו את כל הש"ס בשיעורים האלו, גם אם לא מגיעים לשיבה יותר, הם שומעים בטלפון את השיעור, שיעור קל, אין כאן סוגיות עמוקות, ומותר לשכוח, ומותר לא להבין את הכל, ועוברת תקופה וסיימו את הש"ס, זו מתנה מרבינו, רק שיהיה לנו שכל ללמוד כל יום את הדף, ולבקש מהקב"ה לזכות ללמוד ולהבין.

בכא בתרא דף קלב.

- אני הבנתי ממוהרא"ש שכל תלמידי היכל הקודש צריכים ללמוד כל יום את הדף גמרא, בין אם מבינים ובין אם לא מבינים, גם אם יכולים לבוא לשיעור וגם אם לא, גם אחרי שתתחתנו בעזרת השם, ותצטרכו להביא פרנסה, ולא תוכלו לשבת כל היום בישיבה, אתם תהיו חייבים לתפוס כל יום כמה דקות לדף גמרא, יהיה מה שיהיה, דף גמרא חייבים ללמוד, ואחרי זה אתם יכולים לקבוע שיעור ש"ס כסדרן, ואחרי זה שיעור במסכת אחת ללמוד אותה שוב ושוב, אבל דף גמרא חייבים ללמוד.

הצעיר שהיא מפחדת לישון לבד בתוך הבית, צריך לקיים את דברי הרמ"א, אני מבקש ממכם תקבעו לעצמכם שיעור בהלכה, תלמדו כל יום מחבר ורמ"א, ככה תדעו איך להתנהג בחיים, רבינו אמר לא לעשות חומרות יתירות.

- אותו דבר זה בנוגע לעבור על הפרשה, הרי אלו שרוצים את החומרות יתירות, לעשות כמו האריז"ל לעבור על הפרשה ביום שישי, לא עוברים על הפרשה בסוף, אבל תסתכלו מה כתוב בשולחן ערוך, אתם מפחדים להתסכל בשו"ע, המחבר פוסק באורח חיים סימן רפ"ה, בסעיף ג' מיום ראשון ואילך חשוב עם הציבור, זה כזו בושה מה שקורה בישיבות, אסור לעבור על הפרשה בתחילת השבוע, ישיבות למצויינים, זה לא מצויינים, זה דור ההפלגה ממש, ככה כתוב בזוה"ק, שהם אמרו 'נעשה לנו שם', הם רצו שיהיה לנו שם של מצויינים, רק אני יכול, רק בישיבה שלנו נבחנים, תקחו את הבחורים ותלמדו אותם איך לעבור על הפרשה, שיגדלו יראי השם, הרי עוד מעט הם יוצאים לעבוד ולהביא פרנסה, תלמד אותו ללמוד כל יום קצת חומש.

- צריך ללמד את הבחורים להיות שמורים מעבירות, הרי הבחור הולך לצאת לעבוד, ובכל מקום שרק הולכים שומעים אנשים מדברים ניבול פה, כל דבר נהפך לבדיחה, איך אברך מצליח להישאר ירא השם, הוא חייב חומש, הוא חייב שיגידו לו לשמור על הפה ועל העיניים, אבל בעולם מעדיפים לדבר מעניינים גבוהים, חבורות עובדים לעניינים... תסתכלו בשולחן ערוך ותעשו מה שכתוב שם, כעת בפרשיות האלו אנשים עוד יודעים איזה פרשה השבוע, אבל תשאל אנשים בחומש ויקרא איזה פרשה השבוע, הם לא

לעשות חתונות פאר והדר, ושכולם יראו שאבא שלו מגיע, איך עושים דבר כזה, איך בן יכול ככה להתחצף לאבא שלו, ולהדיר אותו בהנאה, צריך לבקש מהקב"ה שיהיה לנו שכל לכבד את ההורים, היום זה מאוד קל לעשות את זה, יש טלפון, אפשר להתקשר אליהם, ואפשר לעלות אליהם, ולדבר איתם, אם אתה לא גר בעיר עם ההורים, ברגע שאתה נכנס לעיר, תעלה אליהם, ותקשיב להם, תקשיב שוב לסיפור הישן שלהם, זו מצווה כזאת גדולה.

• בבא בתרא דף קלד.

• תסתכלו על השעון, 11 דקות לקח ללמוד את הדרך היום, לא משנה כמה הבנתם, עשר אחוז, עשרים אחוז, או שלא הבנתם בכלל, אבל שמעתם את המילים של הגמרא הקדושה, רבינו אומר שיוצאים חובת לימוד התורה אף ללא הבנה, חבל על כל הבחורים בישיבות שהתחילו את הזמן עם התחדשות, והיום במוצאי הבחירות, הם כבר עזבו את כל הקבלות שלהם, ועכשיו מסתובבים כל היום, יוצאים מההיכל ונכנסים בחזרה, ומסתובבים ביסורים נוראים, הרי אני לא מביין כלום, ואני שוכח הכל, ואני בין כה לא מתכנן להיות רב, חבל שלא יודעים שאפשר לקחת את הגמרא ולגרוס גמרא, לגרוס משניות, זה יביא להם שמחה.

• אתם שמחים עם התוצאות של הבחירות? שטראמפ ניצח? תגידו לי כמה זמן תחזיק השמחה הזאת, אני מקווה שהוא יחזיק אותנו 4 שנים עם כותרות ורעש... יפטר אנשים וימנה אנשים, יהיה שמח בבית הלבן, אבל זה לא מה שמביא באמת שמחה לבן אדם, אתה נהיית בר מצווה, כמה זמן תהיה שמח מזה, שבועיים שלושה, אחרי שתספור שוב ושוב

בבא בתרא דף קלג.

• למדנו היום על התנא הקדוש ר' יונתן בן עוזיאל שבשעה שלמד תורה, כל עוף שפרח מעליו נשרף, פחד פחדים, קדושתן של הצדיקים, שמעתי פעם ממוהרא"ש שאמר שיש הבדל איך חסידים וליטאים ואשכנזים לומדים את הגמרא, כשחסיד לומד את הגמרא הוא אומר, איזה קדושה יש כאן, ואומר לעצמו, רבש"ע מתי אזכה אף אני לקדושה כזו, שעוף ישרף כשלומדים תורה, והליטאים שהם מאוד מדקדקים בהלכה, ובכל דבר רואים את ההלכה, הם מיד נכנסים לסוגיא של היוק, האם ר' יונתן היה חייב לשלם את העוף, האם יש כאן גרמא בנוזקין, והאשכנזים [יקים] שואלים איך בדיוק זה עבד, איך יכול להיות שהוא לומד ועוף נשרף.

• בקיץ הלכתי קצת לבקר את היהודים בבתי כלא ליד הקריה, ופגשתי שם איזה בחור למדן גדול, וראיתי שהוא לומד ממש בעיון בכלא, חשדו בו שהוא דקר גוי, אומרים שזה רק חשד, וזה לא נכון, למעשה הוא לומד י"ח שעות ביום כל יום בכלא, ואני מספר לו את הדבר הזה ששמעתי ממוהרא"ש, והוא שומע את הכל, ובסוף הוא אומר לי: למעשה, האם ר' יונתן צריך לשלם או לא, אבל אני לא מעניין אותי את זה, אני לומד את הגמרא הזאת אני בוכה, רבש"ע תעזור לי, איך אפשר להגיע לקדושה כזאת, רבש"ע אני רוצה ללמוד גמרא, אני רוצה לזכות לקדושה, איך זוכים לדברים כאלו גדולים.

• גם למדנו היום על מעשה דבית חורון, שהוא הדיר את אביו בהנאה, ואחרי זה עשה חתונה ורצה שאבא שלו יבוא, ורואים כאן את המצב הנורא שאנשים נמצאים שם, לא מדברים עם ההורים, אבל חייבים

אבל לגבי משניות אני לא יזרוק בחור שלא לומד ח"י פרקים משניות, אבל תלמד משהו.

• ואם הבחור לא יפתח בכלל ספר בישיבה, אני גם לא יזרוק אותו, אם תבוא לכאן כל יום, ותשמע עוד דרשה ועוד דרשה, בסוף אני מנצח, לפעמים לוקח זמן, סיפר לי אברך בערב סוכות, שהוא כבר שמע שיעורים 14 שנים, ואני ריחמתי עליו ולא זרקתי אותו אף פעם, לא בתור בחור ולא בתור אברך, ורק כעת הוא קנה לראשונה טלפון כשר, הוא אומר לי, ש'כח שלא זרקת אותי, הוא ישב כאן והביא כל יום את החדשות, ידע הכל וכו', אבל שמע המון המון דרשות, והתחיל לגרוס עוד משנה ועוד משנה, ובסוף פעלתי אצלו, אני אומר לכם, שבסוף אני אפעל אצלכם.

• אבל כל זה בתנאי שתשארו כאן, ברגע שאתם מביאים את הגוף שלכם וזורקים לכאן, בסוף אפעל אצלכם, כפי שרבינו אומר [ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד'] שדויהו לגודא, שהוא הקריב את עצמו לצדיק.

• קיבלתי הרבה דרישות שלום על השיעורים בליקוטי מוהר"ן, הרבה רבנים ודיינים אמרו שרוצים שנמשך עם השיעורים האלו, קיבלתי מכתבים מתלמידי חכמים, שאת זה הם עוד לא שמעו, לקחת את הספר שכל כך מלא בקבלה, ולהוריד אותו בשבילנו, אני לא יודע למה עוד לא מדפיסים תורה ה', כבר כתבתי מזמן, לאחרונה התחלתי לכתוב סימן ו', ואתמול בלילה ישבתי כמה שעות על שורה אחת "כי לית כבוד בלא כ"ף, והכ"ף הוא כתר בחינת אהי"ה בחינת תשובה", רבינו מסביר אחרי זה בפשטות למה אהי"ה בחינת תשובה, כי אהי"ה הכוונה אהיה טוב, אני רוצה להיות טוב, אבל אני רוצה

את כל המתנות, בסוף זה מרטיים, כל השמחות בעולם מרטיימות, בחור נהיה חתן, לפני זה היה שבור מאוד, ואחרי זה התארס, והוא מהתרגשות ושמחה לא נדרם בלילות ולא אכל, ואחרי זה הוא שוב נופל בשברון לב, ואחרי זה מתכוונן לחתונה והוא שמח, ואחרי תקופה שוב נופל בעצבות, מה יכול באמת להחזיק את האדם בשמחה, רק לימוד התורה, לגרוס גמרא ולגרוס משניות, זה מה שמביא שמחה וסיפוק לאדם, סיפוק פנימי.

• בחורים היו עסוקים לראות כאן איך מתכווננים למרתון, סוחבים במות, סוגרים רחובות, שוטרים ומסוקים, ומה עכשיו, כבר פירקו את הכל, אין כבר סיפוק, אין תעסוקה, בואו נדבר מדברי יהדות, היו הקפות מרוממות, היו פארנצ'עס, אתה לא ראית את הכל, אני ראיתי איך סוחבים את זה, ואיך מוציאים את זה, והיו שם 12 קומות ולא רק 10, ומה עכשיו? אני עוד לא יודע מה היה אז... כי מה זה משנה כמה קומות יש בפארנצ'עס, מה יהיה לך מזה, קח משניות ותגרוס, קח גמרא ותגרוס, תתחיל כל יום סדר במשניות.

• לכתחילה אני רוצה שכל בחור ילמד ח"י פרקים משניות, אני לא יזרוק מהישיבה בחור שלא לומד ח"י פרקים, אני זורק בחור רק אם הוא מדבר ניבול פה, או שהוא ח"ו נוגע בבחור אחר, תוך כמה שעות הבחור לא יהיה בישיבה, גם אם אבא שלו ראש הקהל או עשיר, זה תנאי שאני מתנה עם כל בחור שנכנס, מילה אחת ניבול פה והבחור עף, אם הבחור נוגע בבחור אחר, הוא עף מכאן, גם אם רוצה לעשות תשובה, שיעשה תשובה בישיבה אחרת, כל אחד יכול לשוב בתשובה, אבל מי שלא מסודר, לא יכול להישאר כאן בהיכל הקודש, מגידי השיעור צריכים לעמוד על זה,

אני רוצה באידיש שאתם תבינו את זה.

להסביר את הכל בשפה שלנו, מה זה כבוד בלא כ"ף ומה זה כ"ף זה כתר,
